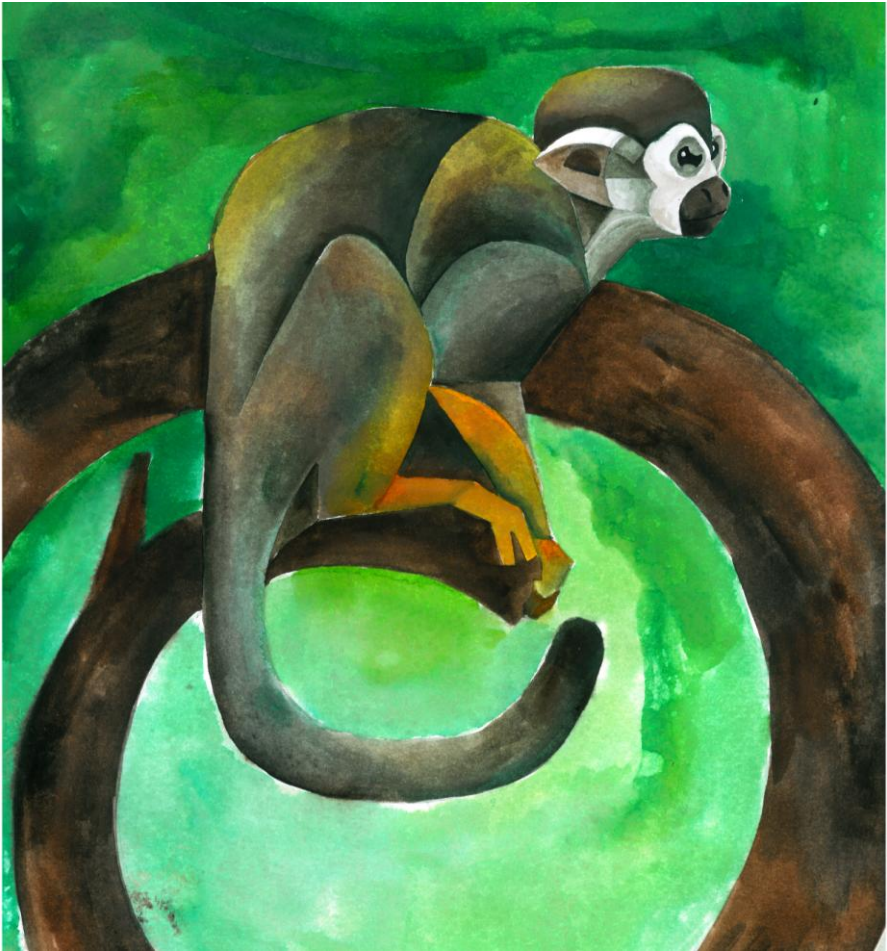

Majmokról.. 4.

Kocsis Sára (SZÍN-VONAL Alapfokú Művészeti Iskola)

Lektorált változat

A VERSELISTA által kiírt nyílt pályázatos írásokból – PDF-ben – 2016.

Lektor: Kutasi Horváth Katalin

A pályázatra 41 írás érkezett be.

A zsűri döntése alapján

I. helyezett lett:

Máté László:

Kimenő

II. helyezett lett:

Dél Tamás:

MAJMOLÁS

III. helyezett lett:

Ságiné Szűcs Klára:

Majmóca, a majom, aki ember akart lenni

című írása.

Gratulálunk!

Hanyecz István (shf): Állatkerti séta

Szép környezetben,
hatalmas területen,
Szafarikertben

Sokféle állat
talált védett otthonra
Borås kertjében.

Gyertek ma velem
a helyi állatkertbe,
teszünk egy sétát,

„Erdei ember”
néven itt található
az orángután:

Àzsiában él,
Borneo és Sumátra
vidékén honos,

mókás az arca,
barnás színű szőrzete,
növényevő faj,

magányosan él,
igen nagytestű állat,
veszélyezett faj,

a szigeteken
erdőirtás, vadászat
fenyegeti őt.

Védjük hát őket,
jövők nagy kihívása,
tegyünk meg mindent!

Petres Katalin: A három majom

Hajdanán egy szekrényen
három majom ült szerényen.
Kis faragott szoborcsoport:
Mizaru, Kikazaru, Iwazaru,
amit üzentek, csupa tabu.
Mizaru szemeit takarta,
Kikazaru füleit lezárta,
Iwazaru lelakatolt szája
lett éltem nagy talánya.
Nem tudtam, ki Vadira,
mindez az ő parancsa:
ne lássak, halljak, főleg
meg se szólaljak,
így elkerül a baj.

Szememet tágra nyitva,
fülemet hegyezve,
számat be nem fogva
sokat csacsogtam.
Ezután nem csoda,
felnőtt kobakomon
összegyűlt a vaj.

Talán még nem késő
megfogadni a bölcs
buddhista tanítást,
boncolgatva tovább
a három majom titkát.

Mayer Zsó: Csimpánzok pajkossága

Vejem Tanzániából /Afrika/ érkezett országunkba ösztöndíjasként. Itt végezte tanulmányait, itt ismerte meg lányomat, alapított családot. Immár három unokával ajándékoztak meg. A legfiatalabb öt éves. Bizonyos időközönként meglátogatják afrikai rokonságukat. Két országot nevezhet hazájának. Ott, egy az ittenitől teljesen más életforma lenyűgöző természettel, emberekkel. A gyerkőcök alig várják, hogy útra keljenek a nagyszülőkhöz, rokonokhoz. Tanzániában két évszak váltja egymást, a nyirkos hideg és a száraz meleg. Ők általában váltáskor utaznak a távoli földrészre. Utazás előtt a kisfiú nagylány testvérével korábban készült fotókat nézegetnek, főleg a rokonságról, az itt élő állatokról, így a majmokról is. Útjuk a repülőtéri megérkezés után rezervátumokon keresztül vezet a szülői házhoz. Országútjaik néhol aszfaltosak, aztán poros, vörös földút, kavicsos, felváltva. Az útszéli bozótban öreg, sütkérező oroszlánok kémlelik az arra járó járműveket, többnyire fittyet sem hányva rájuk, lusták. A majmok ügyesen ugrálnak egyik fáról a másikra, lesve, hogyan tudnának élelemhez jutni, játszanak egymással, a közlekedő járművekre is rácsodálkoznak. Út közben a család megpihen egy szállodában, melynek strandját felkeresve üdítően lubickolnak. Kiterítik szomjoltó italaikat, a magukkal vitt élelmet. Banán- és pálmafák adnak hús árnyékot, rajtuk érett gyümölcsök sárgállnak, kínáltatják magukat. Majmok figyelik ágaikról a család ténykedését. Meglátja az egyik majom, hogy a kisfiú almát rágcsál, odasettenkedik mögé és hirtelen ellopja tőle. Ő nagyon megijed, sír. A majom ugrálva távozik furcsa hangokat hallatva. A csimpánzok érzelmei erősek, ki tudják fejezni magukat, ha szükséges, pörlekedő hangokat adnak. A kisfiú nővére nyugtatja: - Éhes szegény, azért csente el az almádat...

A kicsi szipogott, de belenyugodott. Egy majompár odébb egymást kurkássza, amit szeretetből csinálnak. Egy kis majom hangyabolyt kaparszét, élvezi, hogy ezerfelé szaladnak. Unokám szájtátva bámulja őket megfélemlítve félelméről. A majmok anyja a család elemózsiás kosarát célozza meg. Az összes gyümölcsöt kilopja, míg a család fürdik, és pillanatok alatt a banánfán terem szerzett élelmével. Rikácsolnak örömk-

ben kicsinyei, az ízletes falatokat úgy nyelik, hogy meg sem rágják. Pálmadió hullott a fa alá, észrevették, versenyezve kapkodták fel. Ügyesen törték fel, miután jóllaktak, a maradékkal egymást dobálták. A gyerekek felé is repült egy-kettő, irányt tévesztve, de lehet, hogy célirányosan. A kisfiú közelükbe merészkedett, azok köré gyűltek, élvezték a társaságát. Bongyor hajához kapkodtak, elkezdték kurkászni. Unokám megrémült, sírva szaladt anyjához, aki védelmébe vette. Miután a Nap aranyárga korongja elbújt a távoli hegyek mögött, felüdvülve a család összeszedte holmiját, s elindultak szálláshelyükre. A majomcsalád felsorakozott mögöttük, s a bejárati ajtóig kísérte őket. Ott éles rikoltozás közepette búcsúztak, jelezvén, új barátokra leltek. A gyerekek boldogan integettek feléjük, legjobban a kisfiú. A család szórakozását színesítette a csimpánzok pajkos viselkedése. Kis unokám boldogan mesél róluk óvodás társainak, ha eszébe jutnak, vagy kérdeznek a majmok felől. Itthon gyakran ellátogat a család a közeli állatkertbe. A majomkretrecben ugráló állatok már ismerősként köszöntik őket, a kisfiú mindig hoz nekik élelmet kis hátizsákjában. Friss banánt, narancsot, néha gumicukrot kapkodnak ki pici tenyeréből. Távozáskor beszél hozzájuk:

- Jók legyetek, fogadjatok szót, nehogy rosszat halljak rólatok!

A majmok rikácsoló hangon válaszolnak, mintha értenék őt. Kis unokám büszkén mesél róluk, s elmondja, ő már találkozott a majmok afrikai rokonságával.

Kutasi Horváth Katalin: Egy kis majom emlékképei

Én csak egy icipici majom vagyok, az Amazonas erdeiben élek, s most bizony megszéppentem, mert nem töltöttem még soha egyedül az éjszakát. Kíváncsiságom és a gyors áramú folyó messze sodort a mamámtól. Azt hittem, itt minden csupa móka és kacagás, egyik kaland éri a másikat. Ez utóbbi egyébként igaz is, de köszönöm szépen, elég veszélyes helyzetekbe keveredek, szinte vonzom a bajt, és ami azt illeti, kevésbé félelmetes is lehetne ez az egész, mert valahogy még nem vagyok felkészülve az ilyesmire... Hajtott ugyan a kíváncsiság, de mit tudhatam én, mi vár rám, ha nem vagyok elég óvatos és tapasztalt!

Jó egy letört ágon vagy a gallyakon, esetleg egy fatörzsön potyázni a víz sodrásában, de csak addig, míg nem jön egy vízesés. Rájöttem, hogy tudok én úszni meg csónakázni, csak az a baj, hogy nem én irányítom ilyenkor az eseményeket. Ki tudja, hová lyukadok ki, s egyáltalán, hogy fölbukkanok-e az árból legközelebb is? Ilyenkor a víz robaja egyáltalán nem olyan kellemes a fülnek! És akkor a békák kuruttyolásáról nem is beszéltem... Egyébként még nyugodtan inni sem lehet tőlük. Aztán ahogy csattan a krokodilok állkapcsa! Igazán borzasztó!

Ha épp nem a folyóban mártózok, akkor meg a hirtelen jött eső áztatja bundámat, ha akarom, ha nem. Persze, szép dús tőle minden, meg legalább lehet azokat a ráérős, fura, szarvacskás-házikós kis állatokat is látni.

Most épp összevissza szaladgálnak mellettem ezek az óriási hangyák, bár az is lehet, hogy természetek... sokat kell még tanulnom... mintha a nagyobb majmok megették volna őket... Hát én egyelőre nem kívánom a fajtájukat! De egy biztos: nem bírnak magukkal! Vajon tudják, hogy mit akarnak? Hogy merre tartanak? Mindegy! Aztán azok a hatalmas bogarak, szöcskék a csápjaikkal! Meg azok az óriási nyolclábúak! Meg azok a hosszabb még több lábúak! Meg azok a hosszú, sikamlós, lábatlan sziszegők! Annyira ijesztőek! Még a fülem is hátra lapul tőlük! Én is ráöltöttem a nyelvem az egyikre, de bevallom, nem hatotta meg, olyat zörgött-sziszegtetett, lendült felém, hogy azonnal világgá futottam. Képzeljétek! Riadtságomban a saját farkamba kapaszkodtam! De akármerre is néztem, mindenfelől valami ismeretlen és nyugtalanító meredt rám fenyegetően. Hol fenékre zuttyantam ijedtemben, hol az ujjam kaptam be gyorsan, hevesen szopogattam, hogy levezessem a feszültséget...

Majd leestem a fáról ijedtemben, mikor egy tapír vagy mi elkezdett túrni, rőfögni alattam. Hát nincs egy perc nyugta se itt a magamféle kis majomnak? És különben is, honnan tudjam, mi ehető, és mi nem?! A múltkor is valami olyan gombát ettem, hogy elkezdtem hallucinálni. Teljesen kifeküdtem tőle. De olyan kis szép piros volt...

Az előbb meg szabályosan megrettentett egy hatalmas fejű, szúrós szemű tollas jószág, aki a huhogásával még sejtelmesebbé tette a szürkületet. Először azt hittem, valami kiállítási tárgy, aztán meg váratlanul

kitekeredett a nyaka, oldalvást sandított rám, és nekiállt kritizálni, hogy hol volna a helyem, és kétségbe vonta a létjogosultságomat.

Egyébként nappal is nagyon résen kellene itt lenni. Azok az erős csőrű, színes tollú madarak állandóan lepotyogtatnak valamit a fákról. Először haragudtam rájuk, mert hiába kapkodtam a fejem, ezek mind rajtam koppantak. Aztán rájöttem, hogy mellettük, azaz alattuk nem lehet éhezni, így aztán megbocsátottam, sőt kihasználtam ügyetlenkedésüket. Ám ott voltak azok a csábító, még inkább ínycsiklandozó gyümölcsök is. Elérhetetlennek tűnő magasságban meredeztek, de nem is ez volt a baj, hanem... Az az átkozott fa sajnálta tőlem, így aztán jó hosszú, hegyes tuskéket növesztett, hogy ne kaparinthassam meg gyümölcsseit. De nem tudtam lemondani róluk. Próbáltam létrafokoknak használni a hegyes tuskéket, de úgy megszűrták többször is a tappancsomat, hogy bevallom: sírva fakadtam fájdalmamban.

Amúgy meg hol itt viszket, hol ott, a hátam meg végképp nem érem el, rám férne egy kis kurkászás... Na jó, nem csak ezért hiányoznak a többiek! Egyszerűen még túl kicsi vagyok. Belátom. Akármilyen szép is a hegyek mögött lebukó vörös nap, nem kárpótolja a csapatot.

Jaj, de jó, beszűrődnek az első fénysugarak a fák közé! Egy kicsit ijesztő, misztikusnak ható, mégis megnyugtató. Túléltem ezt a szörnyű sötétséget egymagam! Azaz... voltunk épp elegen! De az a baj, hiába látok, még mindig nem tudom, hogy juthatnék haza. Meddig hanyódtam a vízen, nem mertem elhagyni a biztonságosnak tűnő fatörzset... És hogy mászhatnám meg azokat a félelmetes zuhatagokat? Ne is álmodozzak, nincs visszaút!

Most a folyónál azt hittem, egy kis nyugtom lesz. Hát szó nincs róla, kérem! Úgy láttam, mintha némely levél megelevenedett volna, erre kiderült: valami lapos teknősbéka vagy mi császkal csak...

Szerencsére jó is történt. Találkoztam egy olyasmi majmocskával, mint én. Követtem. Egy egész fányi majommal kerültem szembe, egy kicsit próbáltak ugyan elijeszteni, de végül hagyták, hogy ott maradjak közöttük. Pláne, mikor megpróbáltam a lehető legkisebbre összegömbölyödni. Mintha ott sem lennék. Köztük megváltozott az életem.

Láttam, hogy szereznek a többiek – közben megtudtam – a papagájok fészkeiből tojáást, s bevallom, igen tetszett ez a reggeli, s bár mindig ki

akart folyni a kezem közül, az ágról elégedetten felnyalogattam a finomságot. Kifigyeltem, milyen gyökereket fogyasztanak a többiek, ellestem, eltanultam technikájukat.

De sok rossz is történt. Például a szemem láttára marta el az egyiküket váratlanul valami gonosztevő ragadozó madár. Szörnyű élmény volt. Hirtelen elcsendesedett minden, aztán derült égből berepült közénk. Megértettem, hogy akár én is lehettem volna az áldozat. Csodásak a fények, a színek, a lehetőségek itt a fák közt, de nagyon nincs ez így – kiszolgáltatva – rendben! És ez még csak a kezdet volt. Amíg a diót próbáltam feltörni, megint feltűnt a fura csend, de ahelyett, hogy rögtön menekülőre fogtam volna, uzsgyi fel, minél magasabbra a fára, elteltem az évéssel. De itt még enni sem lehet nyugodtan, mert könnyen te leszel a másik eledele. Ekkor épp egy leopárd éhezett meg rám... Egy vékonyka lián mentette meg csupán az életem. Nem bírta el öklémét. Ekkor tanultam meg röpülni, azaz oly hatalmasat ugrani, mint még soha. Az életemért futottam, lendültem. Nem volt gyerekjáték!

Úgy néz ki, társra találtam. Azt hiszem, lesz, ki kurkásszon. Ha a folyóhoz megyek, már nemcsak a saját tükörképemet látom a vízben...

Torma Zsuzsanna: Moncsicsi

„Moncsi, Moncsi, Moncsicsi”,
Gyermek és vén énekli,
Valamikor a hetvenes években,
Ott vagyok most, s idézem ezt lélekből!

Később aztán valaki más énekel:
„Engem csak a majom érdekli!”
Ezt a dalt is énekeltük sokáig,
Kislányaink majdnem felnőtt koráig.

Csita is szerepelt sokszor filmekben,
Felsorolni sem tudom most hirtelen,

Mennyi olyan kedves filmet láttunk már,
Hol a majom főszereplő, és nagy sztár!

Majomfajta többféle is létezik,
De legtöbbjük hasonlóan étkezik.
„Táplálékuk gyümölcs, rügy és levelek,
Magvakat és rovarokat is esznek”.

„De van köztük, kik a húst is megeszik,
Páviánok és csimpánzok szeretik.”
Főemlősök családjába tartoznak,
Embert utánozni ők nem haboznak!

Többször jutott eszünkbe már sokunknak,
Hogy a majom mért maradt meg majomnak,
- Ha az ember a majomtól származik -,
Mért maradtak majmok sok évszázadig?

Bár az igaz, sok mindent megtanulnak,
De legtöbben őserdőkben lapulnak,
Ugrándoznak fáról-fára, szabadon.
Élőhelyük a meseszép nagy vadon.

De amikor ketrecekbe bezárják,
Boldogságuk egy részét is lezárják,
Inkább látnék minden majmot szabadon,
Az állatkert nem jobb, mint a zöld vadon!

Kovács László (Kovycs59): Majomszabadság...

Magyar majom nincsen, így a versnek
alanya sincsen. Írnék én róla,
ha mondjuk nem majom lenne, hanem
gólya. Írnék én már első szóra!

Ezért aztán én utánanézttem,
mi fán is terem ez a nagy rokon?
Hasonlít rám, nem veszem én zokon,
de nekem nincs, csak magyar mókusom.

Ott ugrál Ő, mint ahol a majom,
csak az nem mindegy, hol terem a lomb.
Magyar erdőn hiába keresem,
majmot csak az állatkertben lelem.

Nézegetem szemből, balról, jobbról,
ha tudná, vers lesz az alkalomból,
mit írjak én rólad, szegény pára,
távol honodtól itt vagy bezárva.

Sajnállok én, hiszen rokonom vagy,
és nem olyan, mint a többi állat.
Vajon mire gondol a csimpánzagy?
- Majom köpése; telitalálat -

Megértelek. Én is leköpném azt,
aki a rács mögé engem berak.
Tudod, majom, ez már politika,
a versbe ez már nem illik oda.

Szégyellem magam, mert Te egy rab vagy,
azért, hogy emberek láthassanak.
Soha nem leszek híve a rácsnak,
mert állatnál, embernél korlátja
a legszentebbnek: A Szabadságnak!

**A PDF tartalma letölthető a
<http://poeta.hu/ingyen/oldalrol>.**

Balogh Veronika: Manoli

1972 nyarán érkezett Mukili, Mopili és Manoli a társulathoz. Öregapám vásárolta a három kicsi majmot. Amikor megérkeztek, mindössze 6 hónaposak voltak.

Tersánszky Józsi Jenő: Legenda a nyúlpaprikásról című művéből forgattak a filmgyárban 1979-ben. 19 éves nagylány voltam. A filmhez a nyulakat öregapám idomította, így gyakran részt kellett vennie a forgatásokon.

A cirkusztelep mellett laktunk, a Hungária körút végén. Szombat volt, öregapám elment a filmgyárba. Rám bízta, hogy enni adjak az állatoknak. Voltak óriáskígyóink, papagájaink, pávagalambok, drótszörű foxik és természetesen Manoli. Eddigre már igencsak megnőtt, akkora lett, mint egy jól megtermett kandúr. Cerkóf fajtájára jellemzően a szőre barnás-szürkés, a pofija fekete volt. Lehetett legalább 10 kiló, hosszú, éles agyarakkal. Formás kis fekete körmeit nagyon irigyeltem!

A kígyóknak nem kellett semmit adnom, hiszen azok 2-3 hetente kaptak enni. A többi állatnak kiosztottam az ételt, majd Manolira került a sor. Egy tányérra kikészítettem zöldséget, gyümölcsöt és magvakat. Egyetlen golden almánk volt, ezt kettévágtam, mert én is nagyon szerettem. A másik felét a tányérra tettem, Manolinak.

Kinyitottam a ketrec ajtaját, és elkezdtem adogatni a majomnak az enivalót. Amikor az almára került volna a sor, beleharaptam, és úgy nyújtottam neki.

Nem kellett volna!

Manoli - ahelyett, hogy átvette volna az almát -, egyenest a kezemnek ugrott. Agyarait beleakasztotta a bal mutató és középső ujjamba. Szerencsére nem estem pánikba, elrántottam a kezem, és becsaptam a ketrec ajtaját, majd rázártam a reteszt.

Nagyon mély volt a harapás, különösen a mutatóujjamon. Azért így is szerencsém volt, hogy Manolit nem rántottam ki a kezemmel együtt, mert akkor biztosan nem úsztam volna meg ennyivel.

Bezártam a lakást, és elrohantam az orvoshoz. Bár szombati nap volt, akkoriban még tartottak rendelést a Május 1. (ma Hermina) úton.

A sebészetem nem kellett sokat várnom, hamar bejutottam. Elmondtam az orvosnak, hogy mi történt. Bejódotta a kezem és elbocsátott. Nem adott tetanuszt.

A mutatóujjam annyira lüktetett egész hétvégén, hogy egy szemhunyásnyit sem aludtam. Hétfőn reggel rohantam a sebészetre. Kiderült, hogy a mutatóujjam máris elfertőződött.

Négyhónapi kezelés után, amelyben 2 műtét is volt, nyomorék maradt az ujjam. Elrohadt a felső ízület csontjának egy része, a többi összenőtt a következő ízülettel. Még ma is látszik, aki kíváncsi rá, annak szívesen megmutatom.

Keszy-Harmath Dániel: Simon, a kis rosszcsont

Volt egyszer, hol nem volt, az Óperenciás-tengeren innen, az Üveghegyen is túl, ott, ahol a... szóval na, élt egyszer egy virgonc kis majom, akit úgy hívtak, Simon. Bizony, Simon. Simon, a kismajom.

Simon majmocska iskolába járt, és már kilencedikes volt, tehát már kiiiiilenc éve koptatta az iskolapadokat, kente össze banánnal a szék alját minden nap a takarító néni nagy-nagy örömeire, és ugyanennyi ideje képtelen volt szót fogadni a felnőtteknek. Sem az állatkert igazgatójának, sem pedig a többi állatkerti gondozónak, akik csak annyit szerettek volna elérni, hogy a kis Simon végre úgy viselkedjék, mint a többi jó kis majom.

Simon csak-csak nem hagyta abba a rosszalkodást, a rongálást, huncutkodást. Egyszer aztán úgy esett, hogy a társai is megelégtették Simon viselkedését, és szóltak az állatkerti nevelőnek, hogy most már aztán elég legyen, és tegyen már végre valamit, mert nagyon cinkes, hogy emiatt a buta majom miatt nem tudnak rendesen tanulni az állatkerti iskolában. De a főnevelő sem tudott vele mit kezdeni. Hiába is marasztalta ott az iskolában tanítás végén, és takarítottatta ki vele az egész tantermet, hiába szidta le, vagy próbált beszélni a fejével, szépen, kedves szavakkal, megértően vagy éppen határozottan, hangosan, mérges tekintettel, semminek nem volt eredménye. A kis majmok ekkor hát

megelégték a dolgot, és úgy döntöttek, maguk veszik kezükbe az irányítást, és megleckéztetik Simont.

Simon éppen a szokásos napi rosszalkodásán volt túl, hangos uffogással verte szét a matematika-tanárnő nap végi órát, eldobált néhány banánhéjat és harsányan nevetett, amikor is a társai körülállták. Simon ekkor még nem jött rá, hogy pácban van, hogy a rosszalkodása miatt fogják körbe, és hogy ezúttal már túlment minden határon. Megpróbálta elviccelni a dolgot:

- Ugyan, Srácok! Ne húzzátok fel ennyire magatokat! - mondta még mindig mosollyal az arcán, nem érezve, hogy most tényleg nagyon bepipultak rá.

Ám ekkor az események váratlan fordulatot vettek. Simon fejére zsákot húztak, többször hasba rúgták, majd a földre fekvő megtört kis majmot buzogánnyal és botokkal püfölték. Hozzá most ők kezdtek hatalmas uffogásba. A bennük rejlő állati ösztönök, az agresszió felszínre tört, minden dühüket kiadták. Miután Simon már csak alig nyöszörgött fájdalomában, megfogták, és a zsákkal együtt egy barlangba vitték a kis majmot, ahol lábra állították, mellső és hátsó lábait is megkötötték, és kikötözték X betűt formálva. Negyven napon és negyven éjszakán át felváltva jártak ki hozzá a barlangba, és minden alkalommal órákon át ütötték-verték, szúrós faágakkal korbácsolták, miközben Simon, a kismajom folytatta halk és erőtlen kesergését, és könyörgött nekik, hogy hagyják abba.

Egyszer aztán a negyvenedik napon a kis majmok úgy döntöttek, hogy leveszik a kikötözött és agyonvert Simont a falról. Visszatették a fejére a zsákot, még egyszer alaposan megrugdosták a földön, és szemléltek, ahogyan a zsák rongyossá és véressé válik. Ezután visszavitték Simont zsákostul az állatkerti iskolába, ott kibugyolálták a zsákból, és beültették az iskolapadba. A megtört, véres sebektől és zúzódásoktól, törésektől szenvedő kismajom maga elé meredve ült a széken.

- Nocsak, Simon! - szólt az állatkerti nevelő, amikor meglátta. - Újra itt vagy közöttünk? Micsoda meglepetés! Remélem, ezentúl már jó kis majom leszel!

Simon nem felelt, csak meredten bámult maga elé. Az óra elkezdődött, és meglehetősen békésen és jó hangulatban telt. Aztán ugyanígy a következő és a következő is. Így telt, múlt az idő az állatkerti iskolában, ahol a kis majmok újra tanulni és figyelni tudtak, és ahol a tanárok, nevelők vidáman és mosolyogva tértek be órát tartani. Telt, múlt az idő, ahogy mondom, de aztán egyszer csak megint azon kapták magukat a kilencedikesek, hogy Simon, a kismajom uffogni kezd az órákon, megint szétkeni a banánt az iskolai bútorokon, viccelődik és szemtelenkedik mindenkivel.

És ez így megy még ma is, ki tudja tán, meddig, s a kis majmok boldogan élnek, míg meg nem halnak...

Golán Angéla Gabriella: Gorillasors

Párás dzsungel közepében
elbújna a szerencsétlen,
de az ember olyan állat,
akiben nincsen sajnálat.

Magán kívül mást nem ismer,
csak a pénzt, csak azt, amit nyer...
S mit neki egy másik élet,
hogyha öl, javat remélhet.

De a szeme eme lénynek
elénk tart egy tükörképet;
Ember, gondold meg, mit teszel,
mert te a csapdádba esel.

Irtod, csépeled e földet,
s mit teszel, ha embert ölnek?
Siránkozol, hajad téped,
s azt hiszed, hogy megkímélnek.

De ne hidd, hogy ilyen férgesek
adnak neked menedéket!
Hisz nincs rosszabb, mint az ember,
majmot öl, ki embert nem mer.

S majd ha nincsen már gorilla,
mit gondolsz, mely majmot irtja?

Bátyi Zoltán: Majom a levesben

Kora délután sétált be a majom a város főterére. Fojtogató nyári melegétől izzott a díszburkolat, a városháza előtt vizet fröcskölő kút tövében gyermeküket sétáltató anyukák remélték, hogy a hús cseppekből jut rájuk is némi kis permet. A polgármesteri hivatal előtt strázsáló biztonsági őr azon agyalt, hogy olyan kevés pénzért, amennyit neki számláz a Szekurnyák Bt. egy havi munkáért, nemhogy egy polgármesterre, de még egy vak számarra sem vigyázna normális ember. A tér sarkán nyitott ajtóval csalogató vendéglő tulajdonosa meg éppen azt üvöltötte a szakácsnak, hogy ha még egy közüzemi csekket, fizetési felszólítást, meghagyást, számlát mer hozni a postás, belefózi az erőlevesbe.

A majom megérkezésekor láthatott még taxijában izzadó, utasra váró sofőrt, két, a virágágyások között az egyetlen, emlékebe meghagyott fa árnyékába húzódó közmunkást, egy botjába kapaszkodó nyugdíjas aszszonyt, no meg egy teraszt. Söröző díszkőre kinyújtott csápja volt ez, napernyőkkel csinosított. Mondhatnánk úgy is: magán viselt minden olyan külső jegyet, ami az Európa nevű kontinens közepén, egy Magyarország névre hallgató ország vidéki kisvárosában csalogatónak számít 2016-ban.

- Elfáradtam... - törölte meg szőrös homlokát a majom, majd beült az egyik székre, és amikor úgy húsz perc múlva kiszédült egy pincér az ajtón, közölte:

- Kérnék egy ásványvizet, ha lehet, szénsavmenteset, és meginnék egy kávé is. Mielőtt kérdezné: étlapot ne hozzon, mert ilyen melegben nem kívánom az ebédet.

A VERSLISTA ÁLTAL KIÍRT NYÍLT PÁLYÁZATOS ÍRÁSOKBÓL...

- Rendben - jegyezte fel a rendelést egy gyűrött fecnire a pincér, és már indult is a benti pult felé, amikor hörgésszerű sikoly szaladt ki a száján, de olyan erővel, hogy meglazult az egyik metszőfoga.

- Majoooooom! - rohant a hang körbe a téren, fellökte a botra támaszkodó öregasszonyt, megrázta a babakocsikat, majd megfürdött a szökőkút vizében. De hiába tisztult ily különös módon, az a hang csak sikoly maradt, velőt rázó, várost ébresztő.

- Beszélő majoooooom! - üvöltött újra a pincér, immár hosszabbra nyújtva az O betűt, amikor végre ismét megtelt levegővel a tüdeje, és a nyelve is úgy döntött, legyen bármilyen meleg is, hajlandó egy kis mozgásra.

A biztonsági őr, név szerint Morc Benő, természetesen hallotta az üvöltést, még fordított is a nyakán 2,6 centimétert, közelítve ezzel orrát is, szemét is abba az irányba, ahol vélhetően egy nem várt, mondhatni talán rendkívüli esemény történt. De úgy gondolta, az előbb már említett, és általa joggal kevésnek minősített fizetésért ő ugyan nem mozdul a helyéről akkor sem, ha egyszerre mindjárt húsz majom miatt őrrjög is a pincér. Viszont a taxis, akit a nem várt hang álomba szenderülésből riasztott, dühösen kipattant az autójából, a teraszra rohant, majd megállt a majom asztalánál.

- Basszus, ez tényleg egy majom.

- Az „ez” kifejezést tudtommal élettelen tárgyakra használják a magyar nyelvben, én viszont egy nagyon is élő majom vagyok. Vagyis megtisztelne, ha a mondatot így módosítaná: ő egy majom. A basszus kifejezés használatától ezúttal eltekintek - nézett a taxisra a majom, majd ujjaiával dobolni kezdett az asztal lapján, mint aki túl soknak ítéli azt a várakozási időt, ami a rendelés feladása és a megrendelt ital és kávé érkezése között eltelni látszik.

- És tényleg beszél - düleedt a taxis szeme.

- Ha ismereteim nem csalnak, Magyarország jogállam, ahol az Alaptörvény mindenki számára biztosítja egyéb emberi alapjogok mellett a szólásszabadságot is. Ezért nem igazán értem, mi kivétlenül talál abban, hogy hangképzéssel juttatom kifejezésre gondolataimat - mondta a majom.

- Tessééééék? - hagyta el az utolsó szusszantás a taxis száját. A derék személyszállítási fuvarozó elájult, a majom meg azon gondolkodott, milyen furcsa szokás ebben a városkában a magánhangzók ilyen túlzóan elnyújtott használata. Elhatározta, ezt meg is említi a pincérnek, aki két perc múlva a vendéglő teljes személyzetével együtt megjelent az ajtóban, és úgy pislogott ki a teraszra, mint aki úrlényt, pontosabban egy beszélő majmot lát.

- Kihozná a kávémat és persze hozzá az ásványvizet? - kérdezte a majom, mit sem tudva arról, hogy ekkora már a vendéglő tulajdonosa, név szerint Cech Jenő, riasztotta a rendőrséget, a katasztrófavédelmet, a sintért (*Miért is ne? Mit lehet azt tudni?*), a Köjált (*Tisztiorvosi szolgálat az már, főnök! Sz*rom le, hogy hívják, ha beszélő majom ül a kocsmában...*), és beszólt a polgármesteri hivatalba is. A felsorolt helyeken Cech urat ugyan egy nagy marhának (*ökörnek, na már megint berúgott, eszement, ez meghülyült teljesen?*) személynek minősítették, de azért a városka egyetlen hadra fogható rendőr-kocsija csak elgurult a főtérig.

Ott aztán Törzs János Benedek zászlós kiszállt a szolgálati gépjárművéből, megigazította a derékszíjait, fején a sapkát, és előírásoknak megfelelő határozott léptekkel megközelítette a majomnak látszó élőlényt. Majd belépett a vendéglő teraszára, mint később a kiérkező riportereknek kamerába is elmondta, azért, hogy megkezdje a személy (*tárgy, állat, mit tudtam én akkor...*) azonosításának foganatosítását.

- Személyi igazolvány, forgalmi és vezetői engedély... - hadarta Törzs zászlós az egyetlen olyan mondatot, amit különösebb hibázás nélkül álmból felkeltve is egy szuszra ki tudott mondani.

- Kérem - mondta a majom.

- Tessééééék? - tolta fejének búbjára a sapkát Törzs zászlós.

- Csak azt szerettem volna jelezni, hogy ön, mint egy olyan hivatalos személy, aki arra esküdött, hogy szolgál és véd, lehetne udvariasabb is. Ez pedig megvalósítható a kérem szó használatával, amennyiben a személyi okmányaimhoz szeretne hozzájutni. Bár megvallom őszintén, nem tudom, hogy jelen esetben mi szükség van a forgalmi engedély és a gépjármű vezetésére jogosító okmány, vagyis jogosítvány megtekintésére,

hiszen autót nem használok, és semmilyen ráutaló magatartást nem tettem arra nézve, hogy gépi meghajtású járművel szeretnék részt venni a közlekedésben. Mint ahogy azt sem értem, ebben a városban miért használ minden ember szóképzés esetén ennyire elnyújtott magánhangzókat.

Törzs zászlós vélhetően maga is az elájulás mellett döntött volna ennyi majomszó hallatán, ám szemrevételezéssel megállapította, hogy az ájulásra kijelölt helyek a pincér által már betöltöttek, mintegy elfoglaltnak tekinthetők. No meg időközben a térre kilátogatók szinte mindegyike a teraszhoz sétált, majd miután meglátták a majmot, mobiltelefonjukon máris riasztották mindazokat, akiknek fontosnak tartották elmondani, hogy a városban esemény van. Márpedig ennyi ember (értsd: tömeg) fennforgása esetén a rendőrnek, mint az egyik legfontosabb államhatalmi szerv képviselőjének, meg kell őriznie nyugalma, és semmi esetre sem hagyhatja abba a megkezdett hivatalos eljárás eszközzését és foganatosítását - kavarogtak Törzs zászlós fejében a gondolatok, nem kis fejfájást okozva a korábban csak meglehetősen ritkán használt agysejtekben fellépő molekuláris mozgásokkal.

- Azonosítsa magát - találta meg végre a legmegfelelőbb és a helyzethez illő mondatot Törzs zászlós, majd büszkén körbetekintett a sokadalmon (Na, milyen hivatalos vagyok?), és azon gondolkodott, mondja-e, hogy „táguljanak innen emberek, nincs itt semmi látnivaló”, vagy ez esetben eltekintsen efféle kinyilatkoztatástól. Mert tulajdonképpen látnivaló mégiscsak akad, van itt mit nézni, amikor egy rendőr zászlós beszélő majmot igazoltat.

- Csimpánz vagyok. A főemlősök, más szóhasználattal primates rendjének úgynevezett öregcsaládjába születtem. De hogy érthetőbb legyek: az ide tartozó fajokat az emberek kivételével az emberszabású majmok névvel is illetik. Egyelőre elég ennyi, vagy további információkra is igényt tart? - kérdezte a majom. Majd örömmel nyugtázta, hogy időközben kávé is, ásványvíz is érkezett az asztalkára, személyesen a vendéglő tulajdonosa tette elé. Azt nem tudni, hogy a majom, aki a primatesek rendjébe tartóznak vallotta magát, meghallotta-e a tulajdonos azon kijelentését, miszerint „Kiviszem neki, amit rendelt, nehogy

még a végén megvaduljon, mert mit lehet azt tudni?", és ezt hosszas, utólagos vizsgálat során sem lehetett minden kétséget kizáróan megállapítani.

Mint ahogy azt sem, hogy ebben az időszakban hány szájon buggyant még ki az előbb említett fél mondat egészszé nemesülve:

- Mit lehet azt tudni?

A városi rendőrkapitányt, akinek alkoholizmusánál csak mélységesen mély kúthoz hasonlatos sötétsége volt nagyobb, a hír hallatán (*beszélő majom kávézik a főtéri vendéglőben*) azonnal riasztotta a polgármestert - mert mit lehet azt tudni?

- Kérlek alássan, nekem ugyan be nem mesélik, hogy ez majom. Még nem láttam, vagyis nem eszközöltem személyes szemrevételezést, de azt én is tudom, hogy a majmok nem beszélnek, nem kávéznak, nem kérnek ásványvizet, különösen nem szénsavmenteset - suttogta a telefonba a kapitány.

- Csakis olyan hatósági közeg lehet, természetesen álcaruházatot alkalmazva, aki arra kíváncsi, miként viselkedik a rendfenntartó erő egy váratlan esemény esetén. Mert mit lehet azt tudni? Érted, polgármester uram? Nézz csak körül a világban. Terrorizmus, bomba robbant Párizsban, menekülthullám Afrikából, háború a Közel-Keleten. Minden sz*r a nyakunkban, már megbocsáss a csúnya szóért, polgármester uram, de még egyszer mondom, mit lehet azt tudni - pörgött a kapitány nyelve, miközben vállát rángatta az ideg, meg Julcsa, a titkárnője, aki félig mutogatva, félig hörögve próbálta a kapitány tudomására hozni, hogy minden telefonon őt, csakis őt keresik.

A polgármester, aki függetlenként nyerte a választást, és akit szintén nem akart még senki nagy esze miatt elraboltatni, egy darabig csak hallgatott, pedig annyira szerette volna beleüvölteni a kagylóba, hogy „*B...meg, te hülye kapitány, nem megmontam, soha ne telefonon, me' lehallgathassák...*”. Aztán az állatkertre gondolt, aminek bővítésére már régen felvették az uniós támogatást, de eddig még egy özitatót sem sikerült összerakni. Így aztán az özek szomjan haltak, vagy talán kivándoroltak, és már ők is Londonban dolgoznak, tudja a l.....sz, de a pénz

A VERSLISTA ÁLTAL KIÍRT NYÍLT PÁLYÁZATOS ÍRÁSOKBÓL...

meg eltűnt. Naná, hogy majmot küldtek. Állat állat, lehet az őz, lehet az majom.

- Óóó, hogy bassssz... - csöppent egy picinyke húgy a polgármester nadrágjába, és a helyzethez méltó komolyságra intette a rendőrkapitányt.

- Csak nem besz*rni, Jóskám, mánis intézkedek - hangzott a mondat egészen pontosan.

A mánis (*értsd mánis*) szó Európa Magyarország nevű államának ebben a kisvárosában (*de csakis ebben, naná...*) általában két hetet jelentett. Ezért aztán a polgármester feltette a lábát az íróasztalra, rágyújtott egy cigarettára, és bekapcsolta a televíziót, mert biztosra vette, hogy a kerttévék riporterei ott nyüzsögnek a főtéren, hogy rogyjon rájuk az ég. De nem! - villant értelemmel telve, korábban még soha nem tapasztalt módon a polgármester szeme.

- Előbb a gimnázium igazgatóját kell hívni. Azt mondják, ő a legokosabb ember a városban - tört fel egyre több gondolat a polgármesteri fejben, mintegy cáfolatként azon, sokak által hangoztatott kijelentésre, miszerint ott bizony éhen döglene az agyevő bogár.

- Igen, hallottam már a hírt. No de hogy ellenőr majomnak öltözve? - nevetett a gimnáziumigazgató, doktor Emeritus Áchim.

- De hát te is olvastad Gogol A revizor című művét - kezdett új mondatba az igazgató.

- Azt? No persze - csöppent újabb húgy a polgármester gatyájába, miközben szentül fogadta, ha egyszer ez a kurva majom eltűnik az életéből, csak műveket fog olvasni, de leginkább ezt a Gogolt fogja elővenni, lakjon bárhol is, hogy magyarázza már el, mi a sz*r jelent az a szó, hogy revizor.

- Mint emlékszel, abban is érkezik egy kisvárosba idegen, igaz, nem majom, de nem is ezen van most a hangsúly. Hanem az ismeretlenen. És attól ugye mindenki fél? És mi történt Gogol kisvárosában?

Úgy, szóval ez a Gogol is polgármester - lobbant fel a polgármester agyában a világosság -, akkor könnyű lesz felhívatnom, mégiscsak kollega.

- Na, mi történt? - érkezett még egyszer a kérdés a gimnázium irányából telefonon.

- Nos, hát én... Szóval... Egészen pontosan nem tudnám felidézni, de hangsúlyozom, történhetett bármi is, én mélységesen elítélem, mintegy teljes mértékben el is határolódom - nyöszörögte a kagylóba a polgármester, miközben érezte, egyre nedvesebb a gatyája.

- Ez egy ökor, úristen, mekkora ökor - gondolta a gimnázium igazgatója. A telefonba természetesen nem közölte véleményét, mégiscsak polgármesterrel beszélt, még hozzá olyan polgármesterrel, aki őt segítette az igazgatói székre, és csak annyit kért cserébe, hogy az unokatestvére legyen a gazdasági hivatal vezetője. Ezért aztán inkább röviden összefoglalta Gogol színművének tartalmát, hangsúlyozva: a revizor nem is volt revizor, a város vezetése teljesen fölöslegesen teregette ki a szennyest. Arról nem is beszélve, hogy az ő kisvárosukban szennyes sincs, revizor sincs, csupán egy beszélő majom érkezett, aki szereti a kávé.

- Persze - gondolkodott el hirtelen a gimnázium igazgatója, miközben fejét rázva jelezte a történelemtanárnőnek, aki négy éve a szeretője volt, naná, másként nem is taníthatna itt, most ne játsszon a sliccével. Mert fennforgás van, és mit lehet azt tudni?

- Na, most aztán jól megnyugtattál - csapta le a kagylót a polgármester, és a távkapcsoló után nyúlt.

- Hóváron soha nem látott esemény zavarta meg a kisváros békés nyugalmát - nézett farkasszemet vele egy riporter a 7-es csatornáról. - Egy beszélő majom ült be a főtéri vendéglő teraszára, kávé és ásványvizet kért, majd az őt igazgató rendőrnek azt mondta...

- Ez is azt bizonyítja, hogy a mi városunkban nyoma sincs közbiztonságnak. Mert mutasson nekem még egy olyan magyar kisvárost, ahol majom iszogathat a főtéri vendéglő teraszán - vicsorított egy kövér férfi a 8-as adó hírműsorában, azt is közölve, hogy az ő frakciójuk már több ízben felhívta a polgármester figyelmét arra, intézkedni kell. Meg egyébként is: Hóvár külső kerületeiben még nem készült el a csatornázás, pedig már évek óta hitegetik az ott élőket a közműfejlesztéssel.

- Ennél az asztalnál ült a majom - mutatott a háta mögé a riporter a 9-es csatornán -, és ebből az üvegből fogyasztotta az ásványvizet - emelt fel egy palackot, amire az operatőr ráközelített, miközben a kép alatti

csíkon futó betűkből mindenki kiolvashatta: eddig már négy párt, hat önmagától is független civil szervezet, egy tucatnál is több alapítvány tiltakozott a majomügy miatt, ami semmi mással nem magyarázható, csakis a polgármester mérhetetlen és indokolatlan költekezésével.

- Tiltakozunk a kormányzat hisztériakeltése miatt. A hovári majom kávézása ismét rávilágított arra, hogy a hatalmukat veszítő pártok minden eszközt felhasználnak a kormányzat lejáratására - nyilatkozott egy szóvivő. Nem csak a szót vitte, hanem a mappáját is, miközben kiviharzott a sajtótájékoztatóról. Annyit üzent még a nézőknek, hogy ama bizonyos mappában számos bizonyíték van arra nézve, hogy amíg az ellenzék volt kormányon, nem hogy majmok, de még elefántok is kávéztak különböző magyar városokban. Azok az elefántok egyébként kapcsolatba hozhatóak Nyasszaföldön bejegyzett offshore cégekkel is.

A polgármester öt perc múlva már azt is tudta, hogy a hovári majom egészségügyi veszélyforrás, sőt mi több, egzotikus vidékekről származó baktériumok hordozója is lehet. Ezt 7 darab kórházigazgató cáfolta, 8 pedig igazolta, miközben 3 azt is kifejtette: egy majom, még ha az a majom beszélő majom is, megkávéztatásával nem lehet elfedni a rideg valóságot, miszerint sorra hagyják el a kórházakat a külföldön boldogulást kereső orvosok, és nagy a nővérhiány is.

A 4-es csatornán egy magát megnevezni nem kívánó, arcát, így orrát, fülét, bajuszát, pattanásait sem vállaló polgár arról beszélt, hogy már két hete nem vitték el a házuk elől a szemetet, miközben a hovári önkormányzat hat éve folyamatosan emeli a szemétszállítás díját, viszont semmit sem költ kátyúzásra.

- Bezzeg drága majomra fussa a nép pénzéből. Pedig ez is csak egy látványberuházás, még ha van is benne uniós projekt, meg forrás, ami pénz. Közpénz, naná... - kiabálta a mikrofonba az arctalan.

- Vajon mi derülhet még ki a Hóváron uralkodó állapotokról? - hallotta a kaján vigyorba és aggódó tekintetbe öltözött riporter kérdését a polgármester. És érezte, hogy most bizony már nem csak csöppekben jön a sárga lé, ő bizony szépen és alaposan összevizelte magát.

- Csak nem besz*rni - motyogta maga elé, és ruhát cserélt.

- Még szerencse, hogy mindenre fel vagyok készülve - nyugodott meg az ideg rángatózó ujjában, és úgy döntött, most már neki is fel kell tűnnie a helyszínen. El is indult, komótosan leballagott a vörös szőnyeggel takart lépcsőn. Majd amikor az ellenzéki frakció vezetőjének vigyorgó arca jelent meg előtte, a hozzá tartozó rövid nyakkal, hatalmas sörhassal, a polgármester megállt, és felemelte a kezét, és az ég felé bökött a mutatójával:

- Bélám, aztán nem elfeledni ám nyilatkozgatás közben, mié is kerüte be három felügyelő bizottságba, meg négy igazgatótanácsba az önkormányzati cégeknél. Szóva' csak úgy nyilatkozzassá...

- Fenyegetsz, polgármester uram? - hervadt a mosoly a kövér férfi arcán, miközben sötét izzadságfoltok rajzoltak furcsa térképet az ingére.

- Én ugyan nem. Csak szólok. Azé, me' légy, pontosabban majom esett a levesbe, nem kell mingyá forradalmat csinálni. Egyébként meg kézcso-kom a feleségednek. Ugye jól tudom, beadta a pályázatát az óvoda igazgatói posztjára?

- Igen, jól tudod... szóval... tulajdonképpen - érkezett a válasz, de a polgármester azt már nem hallotta. Kilépett a városháza kapuján, egy pillanatra megállt, széttelítettet birodalmán, majd elindult a vendéglőhöz.

- Cech úr itt van? - kérdezte a pincért. - Szeretnék beszélni a majommal - tette hozzá, nem is sejtve, hogy ezen a mondaton még két hétig fognak röhögni Cech úr ellenségei.

- A majommal? De hát az elment - csapkodta le a morzsát egy ronggyal az asztalról a pincér.

- Elment? És hova? - vonta össze szemöldökét a polgármester.

- Sajnálom, de ezt nem tudom. A majmok elég ritkán szokták nekem bejelenteni, milyen irányba távoznak. Persze Cech úr, az más. Ő bent van a konyhán - vigyorgott a pincér.

- És egyébként minden rendben lezajlott? Mármin majomügyben - nézett a pincér szemébe a polgármester.

- Természetesen. Nálunk minden rendben. Jó kis hely ez. A vendéglő is, a város is. No persze a majom úr adhatott volna több borralalót, de hát

ne legyünk telhetetlenek - hajolt meg a pincér, jelezve, több ideje még a városka első emberére sincs.

- Akkor jó - bólintott a polgármester. Azért állatkertügyben csak kel-lene lépni valamit. Mert hát ki tudja? Akár még a majom is visszajöhet...
- vakarta meg orrát, és elindult a szökőkúthoz, hogy rámosolyogjon két kismamára és legalább négy gyerekre, ahogy azt a kampányfőnöke előír-ta a napi kötelező feladatok között.

Jalcs Irén: Majommánia

Mikor kicsi voltam, az volt az álmom, hogy egyszer lesz egy igazi maj-mom. Nagy-nagy álomnak tűnt az akkoriban, mert bizony nem szaladgál-tak a majmok az udvaron. Vidéki lányként láttam már sok-sokféle álla-tot, de engem a majom vonzott. Szüleim arca furcsamód megváltozott, mikor kívánságom előadtam. Anyám tudományos magyarázatot adott ar-ra, hogy vágyamnak mi az akadálya.

- Édes kincsem, majmot venni csak úgy nem lehet, mert bizony ez a vi-dék nem az, ahol a majom boldog volna.
- Énmeltem biztos boldog volna, mert sétáltatnám, és olyan okos len-ne, hogy még verset is mondana.
- A majmok tudod, hol élnek?
- Itt él majd velem, ha veszünk egyet.
- Nem úgy van az, szívem. A majmok trópusi őserdőkben és fás szavan-nákon élnek.

Na, ez a magyarázat kicsit szomorúvá tett, de tudtam, kis hazánkban is élnek majmok, és ahogyan a képeken láttam, boldogok is voltak. Tovább próbálkoztam, és Apámat próbáltam meggyőzni arról, hogy nekünk mi-lyen jó is lenne, ha az asztalunknál egy majom is ülne.

- Az kéne még nekünk! Jó lenne, ha vágyaid reálisak lennének, és olyat kérnél, amit teljesíteni is lehet.

Aztán teltek-múltak az évek, de én még jobban akartam azt, amit a szüleim egyáltalán nem akartak. Nem nagyon beszélgettünk a témáról

többet, de tudták, hogy az évek múlásával csak még jobban vágytam egy aranyos, édes kis majomra.

Gondolták, majd vesznek mindenféle kis állatot, és akkor azokba szerelek bele és elmúlik a majommánia. Vettek is halat, ami egy akváriumban úszkált, de olyan lassú volt, hogy még nézni is untam, és mindig úgy éreztem, elalszom, ha a halat nézem. Vettek színes halakat is, gondolván, majd csak felvidít a sok szép színes hal, de sajnos teljes volt a kudarc, mert bizony én nem díjaztam színes voltukat. Aztán Anyám fejéből kipattant az a bizonyos szikra, és Apámnak azt mondta, vegyünk a gyerekeknek egy papagájt, az majd lefoglalja. Így is történt. Hamarosan egy papagájjal tértek haza. Nem nevettem, mikor megláttam, de éreztem, hogy ebből a madárból még valamit ki tudok hozni. Beszélni tanítottam, és siker is koronázta munkámat, mert arra kértem, hogy egy szót tanuljon meg csupán, és úgy éreztem, ezzel nagyon nem terhelem Őt meg. Szót fogadott szegény, és igaz, sok időbe telt, de egy napon megszólalt és azt mondta: majom. Boldogságom leírhatatlan volt, mert legalább van valaki, ki világgá kiáltja álmom, és ki tudja, talán ide is vonzza. Szerintem a madár is boldog volt, mikor beszélt, mert nagy sikere volt ám. Minden hozzánk érkezőt köszöntött kedvesen, mert ha valaki az ajtón belépett, Ő már mondta is, hogy majom. Voltak ebből kisebb-nagyobb sértődések, mert szegény szüleim magyarázkodni kényszerültek, hogy miért üdvözl mindenkit így a madár. Egyik reggelen a nagyi érkezett. Ő még bizony nem tudta, hogy beszél már a papagáj. Így volt is meglepetés rendesen. Apám nyitotta ki az ajtót és fogadta anyósát, arcán mosollyal és kedvesen.

- Jó reggelt, Anyuka! Hogy van? Jól aludt?

- Jó reggelt, fiam. Jól aludtam - folytatta volna, de akkor a papagáj megszólalt: majom.

A nagyi jó nagyot nyelt, és szerintem forgott is vele a világ, hogy Őt majomnak szólítják. Nehezen dolgozta fel a dolgot, de egy idő után nagy levegőt vett és így szólt:

- Béla! Én mindenre gondoltam volna, de erre nem számítottam. Több tiszteletet vártam. Nem tagadom, csalódtam, de mit is várjon az ember.

Apám nyugtatta szegény nagyit, hogy nem az van, amire gondol, de nem sok eredménnyel. Kávézni próbáltak, de feszült volt a hangulat, és ezen még az sem segített, hogy Apám a nagy kávéjába két cukorral többet tett. Nem volt jó napom aznap, mert kaptam dorgálást és kilátásba volt helyezve, hogy a madár nem sokáig lesz velem, ha továbbra sem embe-reli meg magát. Na, ezen meg én nevettem, mert mikor idegesek a felnőttek, olyan butaságokat tudnak mondani. Hogyan emberelhetné meg magát egy madár? Kedvem lett volna ezt bővebben is szüleimnek kifejteni, de tudtam, jobb a csend, mert úgylis én húzom a rövidebbet. Lasacskán aztán mindenki megbarátkozott a ténnyel, hogy ha hozzánk vendégségbe érkezik, akkor egy „majommal” üdvözlük. Az idő nem állt meg, mert szépen cseperedtem, és egyszer csak felnőttem, de a vágyam megmaradt, és még mindenáron majmot akartam. Felnőtt fejjel rájöttem arra, hogy lehet nekem majmom, ha akarom, csak legyen elég pénzem, és akkor valóra válhat a vágy. Nézegettem, hogy mennyiért is tudnám beszerezni, de akkor bizony nekem kerekedett nagyra a szemem. Óriási pénzeket kértek érte, és éreztem, nekem már majmom soha nem lesz. Álmodoztam hát tovább. Álmaimban ketten sétáltunk az utcán, a majom és én. Vettünk banánt a zöldségesnél, kettőt, és az egyiket Ő ette, a másikat én. Kezemet fogta, majd a nyakamba ugrott és úgy mentünk haza. Gyakran leforgott előttem ez a jelenet, és a majom utáni vágyat egyre jobban éreztem. Elhatározásra jutottam. Vettem egy kerámia perselyt és gyűjteni kezdtem. A gond csupán az volt, hogy minden egyes megtakarított forinttal egyre távolibbnak tűnt, hogy végre magamhoz ölelhetem, mert az árak emelkedtek rendesen. Nem gond, nyugtattam magam. Egy-két évvel többet kell csak kibírni. Mi az a több mint negyvenhez képest? Lassan, de összejött az összeg. Nagy feláldozások árán ugyan, de végre megvan! - kiáltottam fel, mikor összejött a pénz. Na, akkor a jövő héten megyek, és meg is veszem! Valahol éreztem, hogy nem kéne a dolgot halogatni, de akkoriban úgy összejött minden, és néhány napot halasztani kellett a dolgot. Na, ez lett a vesztem, mert mit hallok egyik nap, mikor munka közben fél füllel hallgatom a rádiót? Módosították az állattartási törvényt, és bizony abban az vagyon, hogy majmot tartani szinte lehetetlen. Mit tehettem,

vágyaimat elengedtem, és hogy vigasztaljam magam, a megtakarított pénzből vettem ezt-azt. Nem voltam a tárgyaktól boldog, bevallom, mert egyik sem okozott olyan boldogságot, mintha egy majommal sétálhattam volna. Vettem a pénzből egy ágyat is, és mikor szereltem össze, sírva nevettem, mert az ágy fantázianeve Makákó volt. Na, itt az én majmom! Valahol amit akartam, csak megkaptam. Talán rosszul alkottam meg elmémben a képet, azért volt csak ilyen félresikerült a vágy beteljesülése, de hogy Makákón alszom azóta, az tény. Kényelmes, és fél boldogsággal tölt el. Ma már csak arról álmodom, hogy plüssből lesz egyszer egy majmom. Tudom, ez nem nagy kívánság, de eddig még nem tértem be egyetlen játékboltba sem, hogy plüss majmot vegyek, mert az nem az igazi. Igazi az lenne, ha egyszer ezzel valaki megajándékozna, mert akkor elmondhatnám, hogy Ő valóra váltotta álmodom és elhozta a boldogságom, még akkor is, ha plüss a drága, de egy kiöregedett gyerek egy idő után újra olyan lesz, mint egy gyerek.

Majzik Ilona: Bajuszkirály (*Jönnek a majmok*)

Verekedős gyerek voltam. Hogy miért? Nos, valószínűleg ma már úgy magyaráznák ezt a szokatlan, lányokra egyáltalán nem jellemző magatartást a pszichológusok, hogy biztosan fel akartam hívni magamra a felnőttek figyelmét. Lehet, hogy így volt. Hiszen mint ahogyan az manapság már ismeretes, van bennem elég nagy adag exhibicionizmus. Szeretem magam a figyelem középpontjában tudni, szeretem a remélhetőleg egészséges magamutogatást. Szeretem a színpadot. Szeretem a táncot, az előadóművészeteket.

Akkoriban azonban elég sok problémát okozott számomra, vagyis inkább a környezetem számára ez a nemkívánatos magatartás. Ma már elítélem az erőszak mindenféle megnyilvánulását, amelyet kamatostul visszakaptam az életben. Akkoriban nem így láttam ezt a kérdést. Megpróbáltam szép szóval intézni a dolgaimat, de ha ez nem ment, akkor bizony nem vettem meg az ököljogot, mint a boldogulás gyorsan, biztosan működő

lehetőségét. Vézna, ellenben izmos, nyúlánk lányka voltam, túlnőve testvéreimet, s a velem egykorú gyerekeket.

A fiúkat is rendszerint elpáholtam. Pistit, a bátyámat sem kíméltem. Rajta fejlesztettem ki a sajátos verekedési technikámat. A hajába ragadtam, s amikor már a földre rántottam, könnyedén fölé keveredtem, ütöttem, ahol csak értem. A húgom sem volt kivétel.

Apánk bánatára sokszor kellett igazságot szolgáltatni a testvéreim védelmében. Ilyenkor sajnálkozva lecsatolta a vastag marhabőrből készült, szépen kimunkált barna nadrágszíjat, s annak rendje-módja szerint, jól elpáholt azzal. Esetekként csak a sarokba állított. Néha úgy tett, mintha nem tudna a konfliktusokról, amelyek a szeme láttára, a gyerekek között játszódnak, s hagyta azokat a maguk folyása szerint megoldódni.

Anyu meg nagyanyánk is úgy gondolták, hogy nem kell a gyerekek vitájába, verekedésébe beavatkozni, hiszen olyan a közöttük lévő viszály, mint a nyári zivatar. Gyorsan, váratlanul kerekedik, és ugyanilyen gyorsan el is száll. Kisüt a nap, s az ellenfelek ismét önfeledten játszanak, nevetgélnek, mint ahogyan a legjobb barátok, testvérek teszik azt. A gyerekek dolgaiba egyáltalán nem szabad, nem érdemes beleavatkozni!

No de nem mindenki gondolkodott ilyen elnézően. Az utcánkban lakó fiúk szülei, akiket többször elkalapáltam, például Idus néni, úgy gondolta, hogy igazságot kell szolgáltatnia Béla nevű csemetéjén, valamint a Teleki Gyurkán esett sérelmek miatt. Béla és Gyurka rendszerint csúfoltak. Amikor délben jöttünk haza az iskolából, kiálltak a kapuba, s kiabálták:

- Majmok, jönnek a majmok!
- Majmok vagytok ti meg a jó nénikétek! - vágtam vissza dühösen.
- Nini, a főmajomnak nem jutott banánfa! - vigyorgott Béla teli szájjal.
- Majd megtanítalak én a jó modorra, te lapátfűlű! - gondoltam, miközben jobb kezemmel üstökön ragadva lerántottam a járdára. Ekkor Teleki Gyurka is rázendített:
- Ilyen harcias majmot még sosem láttam! Hozzak egy kis banánt?
- Majd hozok én rád egy kis frászt - mondtam mérgesen, s őt is lerántottam a földre. Gyors mozdulatokkal felváltva kiosztottam a csúfoló-

dóknak szánt hátbavágásokat, s otthagytam őket a csatatéren. A konyhaablakból leselkedve láttam azután, amint Ida néni kiszaladt az utcára, hogy gondjaiba vegye a legyőzötteket. Azt is láttam, hogy a házuk irányába rázza az öklét, s bár nem hallottam, hogy mit mondott, mégis biztos voltam abban, hogy az átkok, amiket mérgében szórni szokott, ez esetben nekem vannak címezve.

- Később, amikor Erzsi elment a házuk előtt, Ida néni kiszaladt az utcára, s nagy felháborodva ezt mondta a húgomnak:

- Azt üzenem Ilonának, ne merje kitenni a lábát a kapun, mert ha meglátom, én magam fogom agyonütni!

Erzsi persze szó szerint átadta nekem az üzenetet.

- Ennek azután már fele sem tréfa, gondoltam magamban, jobb lesz, ha egy darabig tényleg elkerülöm a Kovácsék portáját. Így is lett. Ha mama a boltba küldött, akkor Erzsi csodák csodájára önként, szó nélkül ment a boltba. Nagyanyám rájött, hogy itt valami nincs rendben.

- Ki vele! Mit követtetek el, haszontalanok, hogy így meghúzzátok magatokat?

Hát egy kicsit elpáholtam Bélát meg Teleki Gyurkát. Idus néni pedig azt üzent Erzsivel, hogy személyesen fogja megtorolni rajtam a fiúkon esett sérelmet - mondtam.

- Mit tett az a két nyámnnyila, hogy eddig sülyedté!

- Csúfoltak, majomnak csúfoltak! - mondtam nagy bűnbánóan.

- Én a helyedben visszacsúfoltam volna őket! Én azt mondtam volna nekik, hogy „bajuszkirály”.

- Hogyhogy bajuszkirály? Miért pont bajuszkirály? - kérdeztem csodálkozva.

- Az nem számít! Csak az számít, hogy nem szabad verekedni! Kutyaharapást szőrével kell orvosolni. Mondjátok nekik, ha csúfolnak, hogy „bajuszkirály”! No de aki „Á”-t mond, mondjon „B”-t is! Aki verekszik, viselje a következményeket. Előbb-utóbb úgyis csak el kell menni előttük, jobb túlesni a dolgon! - mondta látszólag mérgesen, de jól tudtuk, hogy valójában nagyon aggódik miattam.

Úgy döntöttem, hogy káresz-kuresz, akármi lesz, kimegyek az utcára. Kovácsék elé érve Idus néni hirtelen kipördült a kiskapun, s elállta az

utamat. Megfogta mindkét karomat, hátracsavarta azokat, s odaszólt a két fiúnak:

- Gyertek gyorsan! Adjátok vissza a kölcsönt a kisasszonynak!

A fiúk ez alkalommal minden ellenkezés nélkül szót fogadtak Ida néni-nek, aki miután elégtételt vett a Béluskáján esett sérelmen, elengedte a kezem, s szó nélkül hazament. Nem sírtam! Nem jajgattam! Arra gondoltam, hogy kamatostul visszaadom én majd a verést a két fiúnak majd akkor, amikor senki sem siethet a segítséjükre.

Másnap Béla, amikor elmentem előttük a járdán, utánam kiáltotta:

- Jólesett a verés, vezérmajom?

- Meg se kottyant, „bajuszkirály”! - mondtam, s hátrafordulva láttam, hogy Ida néni ott áll a tornácon. Nagyanyám meg a kapuban állva, apró kicsiny gúnyos mosollyal a szája sarkában, farkasszemet nézett szeretett szomszédasszonyával.

Ma sem tudom, mi volt a „bajuszkirály” eredeti története, de hogy hatott, az biztos, mert egy darabig nem csúfolt Béla, sőt még Teleki Gyurka sem.

Hanyecz István (shf): Két kicsi majom

Két kicsi majom
elkószált a dzsungelben,
veszély vár rájuk:

sok az orvvadász,
lesik az alkalmakat,
pénz az Istenük:

lassan este lett,
vadőr járt arra éppen,
meglátta őket;

dideregtek már,
összebújva, riadtan,
hideg éjszakán;

vadász szép csendben
befogta a kicsiket,
biztos túlélés;

megmenekültek,
őserdő zord törvénye
kegyes volt éjjel;

veszélyezett faj,
áldozatos munkával
jövőjük biztos,

erdők világát,
Természet faunáját
óvd, emberiség !

Keszy-Harmath Dániel: Misi majom

Misi majom!
Nagy a bajom!
Nem vagy sehol,
így feladom.

Nem jött ihlet,
kevés sor lett,
szavak nélkül
nem lett komplett.

Nem tudtam én
a földtekén
verset írni,
jó költeményt.

Amit tudok,
elárulok,
rólad, Misi,
jókat mondok.

Rendes maki,
jófej pali,
ez vagy bizony,
ez vagy, Misi.

Finom banán,
mamád nyakán,
lóg a kaja,
nézel bambán.

Éhes szemed,
lóbál kezed,
banánért nyúlsz,
majd megeszed.

Jóllakottan,
ágyikódban,
elszenderülsz,
nyugvópontban.

**Rendszeresen frissülő pályázati kiírások
a Poéta Irodalmi Portálon,
a <http://poeta.hu> címen olvashatók!**

Majzik Ilona: Majomhír

Tisztelt Állatvédő Körök,
loptam egy leopárd kölyköt!
Mindenkivel tudatom,
én azt vissza nem adom!
Megtanítom:
„Ugrándozni, fára mászni,
levegőben csimpaszkodni,
kéregetni, kicsúfolni,
minden szájra mosolyt csalni,
bukfencezni, fejre állni,
szaltót vetni, bógnit hányni,
társaimmal hancúrozni,
beszéd helyett csak makogni.
Utánozni” jól tudjon,
akár egy született majom.

**A PDF tartalma letölthető a
http://poeta.hu/ingyen_oldalrol.**

*A Verslista honlapja:
<http://portal.verslista.hu>*

*A Képzeld el... irodalmi folyóirat honlapja:
<http://www.kepzeldel.hu>*

*Az Irodalom Feketen-Fehéren c. folyóirat honlapja:
<http://poeta.hu/feketen-feheren>*

*A Poéta Irodalmi Portál honlapja:
<http://www.poeta.hu>*
